

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลจำปาทวาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

จัดทำโดย
งานนิติการ สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลจำปาทวาย
อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลจำปาหวาย ได้มีมติประเมินความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณ โดยพิจารณาคัดเลือกโครงการที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ ซึ่งโครงการที่ถูกนำมาพิจารณาประเมินความเสี่ยงการทุจริต คือ

ชื่อโครงการ...ปรับปรุงซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๑ บ้านร่องขุย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ปริมาณงาน ขนาดผิวจราจรแบบ ค.ส.ล. กว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๒๒๕.๐๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร (มีดินถมไหล่ทางกว้างเฉลี่ยข้างละ ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร หรือตามสภาพพื้นที่จริง) หรือมีพื้นที่ผิวจราจรรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า ๙๐๐.๐๐ ตารางเมตร.....

ชื่อหน่วยงาน...องค์การบริหารส่วนตำบลจำปาหวาย.....

ประเภทความเสี่ยง...ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ.....

งบประมาณ...๔๖๘,๘๐๐ บาท (สี่แสนหกหมื่นแปดพันแปดร้อยบาทถ้วน).....

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑ ระยะเวลาการกำหนดความต้องการ การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (Term of Reference : TOR) และการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

- การคำนวณราคากลาง : มีการคำนวณราคากลางให้สูงกว่าปกติเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง

๒.๒ ระยะเวลาการจัดจ้าง

- การผูกขาดผู้รับจ้าง : หน่วยงานกำหนดวงเงินงบประมาณโครงการก่อสร้างไม่ให้เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการจัดจ้างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง และเชิญชวนผู้ประกอบการรายเดิมให้เข้ายื่นข้อเสนอหรือให้มาเจรจาต่อรองราคาและลงนามในสัญญาจ้าง

๒.๓ ระยะเวลาการตรวจรับพัสดุ

- การตรวจรับไม่เป็นไปตามสัญญา : ผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้าง และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้างลงนามตรวจรับพัสดุว่าถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้างแล้ว

๒.๔ ระยะเวลาการบริหารพัสดุหลังการตรวจรับ

- การเกิดความเสียหายภายหลังการตรวจรับพัสดุ : กรณีผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้าง จะส่งผลให้โครงการก่อสร้างตามสัญญาเกิดความไม่มั่นคงแข็งแรง และเกิดความชำรุดเสียหายได้ง่าย

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลจำปาสาย กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของรัฐของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood: L)

กำหนดเป็น ๕ ระดับ เพื่อดูความถี่หรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดทุจริตในขั้นตอนนี้ๆ

- ๕ (สูงมาก) : มีช่องโหว่ทางระเบียบชัดเจน หรือเคยเกิดเหตุการณ์ทำนองนี้บ่อยครั้งในอดีต
- ๔ (สูง) : มีโอกาสเกิดสูงเนื่องจากขาดการตรวจสอบที่เข้มงวด
- ๓ (ปานกลาง) : มีโอกาสเกิดเป็นครั้งคราว หรือมีระเบียบควบคุมแต่ไม่รัดกุมพอ
- ๒ (น้อย) : โอกาสเกิดน้อย เนื่องจากมีขั้นตอนการตรวจสอบหลายชั้น
- ๑ (น้อยมาก) : แทบไม่มีโอกาสเกิด เพราะระบบการจัดซื้อจัดจ้างผ่าน e-GP มีความโปร่งใสสูง

๒. ด้านผลกระทบ (Impact: I)

ประเมินความเสียหายหากเกิดการทุจริตขึ้นจริง (เน้นทั้งงบประมาณและชื่อเสียงองค์กร)

- ๕ (สูงมาก) : งบประมาณเสียหายเกิน ๑๐% ของมูลค่าโครงการ หรือถูกชี้มูลความผิดทางอาญา/วินัยร้ายแรง
- ๔ (สูง) : งบประมาณเสียหายสูง (เกิน ๕% ของมูลค่าโครงการ) หรือถูกร้องเรียนผ่านสื่อต่างๆ
- ๓ (ปานกลาง) : ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามตัวชี้วัด หรือต้องแก้ไขสัญญา/ TOR ใหม่
- ๒ (น้อย) : ความเสียหายทางการเงินเล็กน้อย หรือเกิดความล่าช้าในการส่งมอบ
- ๑ (น้อยมาก) : แทบไม่กระทบต่อเป้าหมายโครงการ

๓. การประเมินระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) นำค่า L x I มาคำนวณเพื่อหาคะแนนความเสี่ยงรวม ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ระดับ (Matrix ๕ x ๕)

คะแนน	ระดับความเสี่ยง	สีสัญลักษณ์	แนวทางจัดการ
๑๕ คะแนนขึ้นไป	สูงมาก	แดง	ต้องมีมาตรการจัดการทันทีและรายงานผู้บริหาร
๑๐ - ๑๔	สูง	ส้ม	ต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
๕ - ๙	ปานกลาง	เหลือง	เฝ้าระวังและปรับปรุงขั้นตอนการทำงาน
น้อยกว่า ๕	ต่ำ	เขียว	ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ต้องมีการติดตาม

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง (Risk Severity) ในโครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๐ บ้านร่องชุย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ปริมาณงานขนาดผิวจราจรแบบ ค.ส.ล. กว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๒๒๕.๐๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร (มีดินถมไหล่ทางกว้างเฉลี่ยข้างละ ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร หรือตามสภาพพื้นที่จริง) หรือมีพื้นที่ผิวจราจรรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า ๙๐๐.๐๐ ตารางเมตร ขององค์การบริหารส่วนตำบลจำปาหวาย ใช้เกณฑ์สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑. การคำนวณราคากลาง	มีการคำนวณราคากลางให้สูงกว่าปกติ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง	๓	๓	๙	ปานกลาง
๒. การผูกขาดผู้รับจ้าง	หน่วยงานกำหนดวงเงินงบประมาณโครงการก่อสร้างไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการจัดจ้างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง และเชิญชวนผู้ประกอบการรายเดิมให้เข้ายื่นข้อเสนอหรือให้มาเจรจาต่อรองราคาและลงนามในสัญญาจ้าง	๓	๔	๑๒	สูง
๓. การตรวจรับไม่เป็นไปตามสัญญา	ผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้าง และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้างลงนามตรวจรับพัสดุว่าถูกต้องครบถ้วน เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้างแล้ว	๓	๔	๑๒	สูง
๔. การเกิดความเสียหายภายหลังการตรวจรับพัสดุ	กรณีผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้าง จะส่งผลให้โครงการก่อสร้างตามสัญญาเกิดความไม่มั่นคงแข็งแรง และเกิดความชำรุดเสียหายได้ง่าย	๓	๓	๙	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลจำปาหวาย ได้จัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสำหรับ “โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๐ บ้านร่องขุย ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ปริมาณงาน ขนาดผิวจราจรแบบ ค.ส.ล. กว้าง ๔.๐๐ เมตร ยาว ๒๒๕.๐๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร (มีดินถมไหล่ทางกว้างเฉลี่ยข้างละ ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร หรือตามสภาพพื้นที่จริง) หรือมีพื้นที่ผิวจราจรรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า ๙๐๐.๐๐ ตารางเมตร” โดยแบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริตและวิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	การคำนวณราคากลาง	มีการคำนวณราคากลางให้สูงกว่าปกติเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง	ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - กำกับให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง - จัดอบรมหรือส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการกำหนดราคากลาง - แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) จากสำนัก/กองอื่นๆ เพื่อให้เกิดการถ่วงดุล - ให้มีการสืบราคาท้องตลาดจากผู้แทนจำหน่ายไม่น้อยกว่า ๓ ราย เพื่อใช้ประกอบการกำหนดราคากลาง 	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	คณะกรรมการกำหนดราคากลาง
๒	การผูกขาดผู้รับจ้าง	หน่วยงานกำหนดวงเงินงบประมาณโครงการก่อสร้างไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุโดยการจัดจ้างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง และเชิญชวนผู้ประกอบการรายเดิมให้เข้ายื่นข้อเสนอหรือให้มาเจรจาต่อรอง	สูง	<ul style="list-style-type: none"> - กำชับให้ผู้เกี่ยวข้องจัดทำโครงการก่อสร้างที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสภาพพื้นที่จริง โดยไม่ตัดทอนงบประมาณให้ต่ำกว่าห้าแสนบาท - สืบค้นผลงานของผู้ประกอบการทั้งหลาย 	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง และกองสาธารณสุขฯ

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริตและวิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
		ราคาและลงนามในสัญญาจ้าง		จาก อปท. ต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาเชิญชวนให้เข้ายื่นข้อเสนอและลงนามในสัญญาจ้าง		
๓	การตรวจรับไม่เป็นไปตามสัญญา	ผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้าง และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้างลงนามตรวจรับพัสดุว่าถูกต้องครบถ้วน เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้างแล้ว	สูง	<ul style="list-style-type: none"> - กำชับและกำกับดูแลให้ผู้ควบคุมงานก่อสร้างและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้างปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - จัดอบรมหรือส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการตรวจรับพัสดุ 	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง
๔	การเกิดความเสียหายภายหลังการตรวจรับพัสดุ	กรณีผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้าง จะส่งผลให้โครงการก่อสร้างตามสัญญาเกิดความไม่มั่นคงแข็งแรงและเกิดความชำรุดเสียหายได้ง่าย	ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - กำชับผู้รับจ้างให้ปฏิบัติงานให้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายหรือการดำเนินคดีในอนาคต - จัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนกรณีโครงการก่อสร้างเกิดความชำรุดเสียหายที่เข้าถึงได้โดยง่าย เช่น กล่องรับเรื่องร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสผ่านเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน 	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง